

0 1 2 3 4 5

ቀ. ሀ. ሊ. ሀ. ቀ. ሀ. ሄ. ሀ. ኔ ከ ሀ. ፩. ሄ. ሀ. 3 ኮ ኔ

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԲՍԷՄԱՆՈՐԳԱՂՐՈՒԹԻՒՆ		
Կ. Պաղոյն համար	Տարեկան	գումեկան արժույթ
1	Արշակունի	20
2	Երզնկանոց	20
3	Երանոսի	50
4	Գառուշի	20
5	Երվանդանյան	24
6	Երվանդանյան	12
7	Գառուշի	24
8	Երվանդանյան	12
9	Գառուշի	24
10	Գառուշի	24
11	Գառուշի	24
12	Գառուշի	24
13	Գառուշի	24
14	Գառուշի	24
15	Գառուշի	24
16	Գառուշի	24
17	Գառուշի	24
18	Գառուշի	24
19	Գառուշի	24
20	Գառուշի	24
21	Գառուշի	24
22	Գառուշի	24
23	Գառուշի	24
24	Գառուշի	24
25	Գառուշի	24
26	Գառուշի	24
27	Գառուշի	24
28	Գառուշի	24
29	Գառուշի	24
30	Գառուշի	24
31	Գառուշի	24
32	Գառուշի	24
33	Գառուշի	24
34	Գառուշի	24
35	Գառուշի	24
36	Գառուշի	24
37	Գառուշի	24
38	Գառուշի	24
39	Գառուշի	24
40	Գառուշի	24
41	Գառուշի	24
42	Գառուշի	24
43	Գառուշի	24
44	Գառուշի	24
45	Գառուշի	24
46	Գառուշի	24
47	Գառուշի	24
48	Գառուշի	24
49	Գառուշի	24
50	Գառուշի	24
51	Գառուշի	24
52	Գառուշի	24
53	Գառուշի	24
54	Գառուշի	24
55	Գառուշի	24
56	Գառուշի	24
57	Գառուշի	24
58	Գառուշի	24
59	Գառուշի	24
60	Գառուշի	24
61	Գառուշի	24
62	Գառուշի	24
63	Գառուշի	24
64	Գառուշի	24
65	Գառուշի	24
66	Գառուշի	24
67	Գառուշի	24
68	Գառուշի	24
69	Գառուշի	24
70	Գառուշի	24
71	Գառուշի	24
72	Գառուշի	24
73	Գառուշի	24
74	Գառուշի	24
75	Գառուշի	24
76	Գառուշի	24
77	Գառուշի	24
78	Գառուշի	24
79	Գառուշի	24
80	Գառուշի	24
81	Գառուշի	24
82	Գառուշի	24
83	Գառուշի	24
84	Գառուշի	24
85	Գառուշի	24
86	Գառուշի	24
87	Գառուշի	24
88	Գառուշի	24
89	Գառուշի	24
90	Գառուշի	24
91	Գառուշի	24
92	Գառուշի	24
93	Գառուշի	24
94	Գառուշի	24
95	Գառուշի	24
96	Գառուշի	24
97	Գառուշի	24
98	Գառուշի	24
99	Գառուշի	24
100	Գառուշի	24

[illegible]

այսպէս զործիններու յաջողակութիւնն — Սմե-
կեայի Միսինարաց անյաջողութիւնն — Հայ — Բողո-
սեան Միանախը — Լորնային բաժանմունք բողո-
սեան հաջաբարութեան — Չաւեշտական և Քայ-
նակական — Լորնամկրտուութիւնը ի Կէտիկ — Բա-
շա — Լորն և քաղաքականութիւնը :

ԿՐՈՆԱՅԻՆ ՓՈՒՆՆԱԼՈՒՆ Լրաց մեր
խաղերից աղ-դուցից մեկ, հաստա-
տեղները հայ-կաթիկի և լադերի կե-
տեղներ Գործու Սահյ գաւառաց մե-
րուցած նոր և կորովի գործունե-
թիւնն, և այն գործունեութեան հա-
մեմատապէս լարդ արեւելքերը ողն
անկողնակալութեան նայելով կրօ-
նային գործիչներու տարբեր կարգի մը
այնատաութեան վրայ, կուգան ու
հարկադրութեան թէ ամերիկացի Ս-
թիւնները ջանքերն անյադողութեամբ
միայն կը փայլեն Ոչ Կ. Պոլսոյ, ոչ դա-
շտանը, մէկ Բողոքականութիւնը նոր
գործը շնորհ Սանեհ համաւարար Ս-
թիւնները, ամենեւն հարպիկ հայ-բող-
քական հովիւը Կ. Պոլսոյ մէջ իւ-
րաւորութեան և կը գործեն Ի Կ. Պոլսոյ հայ-
Բողոքականութեան ունին հինգ արթնատե-
ղիներ Լանկա Պայպլ-Հատու, հովի-
ւերը յիւսկիւար, և Բերայի և Խաւ-
հիւրի Բողոքականութեան Սոյ հինգ Բող-
քական հայ-բողոքական կանոնաւոր
յաւախորդաց թիւը 400 է տեղի չի
կարծուիր այր և կինն Սոյ 400 Բող-
քական, գրեթէ առանց բազմաութե-
ան, հայ բնկերութեան միին և ա-
նիկ խտրած խաւերու կը վերադա-
նան իր թիւով պատանու ժամանակ-
տակի պակաս չիին Մայրաքաղաքի
հայ-Բողոքականը, և գուցէ, կէս դար
յոտով, երբ բողոքական հիշմունքը
մերի տեղեւն, և երբ հայոց Պատ-
րիարքարանը կ'անտատանուէր թէ կը
հայաճէ Բողոքականները, նոցա թիւն
այս որունքէ պակաս չէր Գաւառայր
յուրերն ալ չեն ծանոցանք ժողովու-
րդային նոր դիմումները դէպ և Բող-
քականութիւն, թէեւ Միսիսիոնարը մեծ
ծանրէք հիշմունք են կ'ծանուցան իւրե-
րը հաստատութիւնները հայութեան
կարեւոր կեցքուններու մէկ, տեղի դե-
տու արարածները համար Բողոքակա-
նութիւնն

տութեան առաջին արդիւնքն է՝ մա-
յր Հայեր անվատել ազգային մարմնէն
երկուքին ալ վերջնական արդիւնք
է՝ մաս մը Հայեր են՝մարդիկ տա-
աղեցեցութեանց և տաք իշխանա-
թեանց։ Եթէ մաս մը Հայեր, ազգային
մարմնէն բաժնետուէր համար, ծիսա-
կան Եկեղեցի մը ինքբերն և Պա-
պականութեան դիրին, ուրիշ Հայե-
րն էա Եկեղեցի մը նախամեծար կըը-
նան համարիլ, և բոլորական դառնա-
ն։ Արդալ կարելի է երեւոյթներէ՝
դատել, ազգ տարբերութեան բացառ-
ութիւնը սա է. թէ (կ) Պապական-
եցութիւն մէկ ուղղութեամբ, մէկ սկզբ-
նական թուիլից գործիլ են, և այդ մէկ սկզբ-
բունքին կը գոհն ուրիշ ամեն սկզբ-
բունք, մինչ Միախնարք, թէ ամերի-
կացի և թէ՛ հայ, ոչ միայն տարբե-
ւորութիւններու, կ'ը հետեւին իրեն-
գործաբարութեան մէկ, այլ նաև կոտ-
նային հակառակ սկզբունքներ կը դա-
տենք։ (Բ) Պապական Բրոքսնոն
տանք և քաղաքական հզօր ներդրելու ուն-
ի կ' Պոլին, ի Բարիշ և ի Հռոմ, մինչ
վերջերեալ Թագուհին և Ուսանիլգան
կառավարել իրեն համեմատապէս ան-
տարբեր և Բրոքսնոնութեան տա-
րածման ի Թուրքիա։

Բողոքականությունն անհամար զանազանությունը ձևանույթաւ են արդէ կը կարծուէր թէ, Բողոքականությունը թուրքերի, զորոս ոչորակ ձեւան շատություններ ալ գտնեալքս թուրքից Հայոց մէջ միակ ձեւովք գիտարարածէր և, Արդարեւ, բողոքական հասարակությունն հողերը ուղղուէր մէջ և ժողովականութեան, Երկրակառուցութեան և Աւետարանականութեան վէճեր պակաս չէին, և առկառնան վերջիններս վէճեր կան հայ-բողոքական հասարակություն և աներկապ Միախմբող խմբին մէջէն, Բայց, մասին հաստատեաց, վերջիններս երբեք աղանգք իրարմէ հիմնական բանով մը չեն տարբերիր և Սալային այսպէս կոչեալով մինչև իսկ հիմնական խնդրներու վրայ կան անհամապատասխանութիւն Բողոքականաց մէջ Միտող ան աղանգին վերաբերող հայ Միախմբուներ խումբ մը թուրքիա եկած և վերջին և այս Միախմբար առջի Միախմբար հետ և զանաղան ժողովարանք իրար հետ հետաքրքրաւոր վէճերու բռնուած և, զորս կարծիք ծածկեացն Ազգին մեծատանտութեան և

Մկրտանալուց հիննական վարդապետութիւնն ի թէ, մարդ խելահալ իննելն ետքը միայն մկրտուելու է, թէ մահաւմկրտութիւնը չեղելու համարուելու է. Անտոյ Երեւն յարդները Լուսաւորդական թէ Բողոքական, Տաւադարապէս կը մկրտեն: Տէրն մի Տրամալաճ Եր. Տեմանանները մկրտեալայ յայտ Մկրտանալուս, շէման

Բեն տարբերություն չունին անոր
 ի մասնություն մկրտում են։ Բայց
 վանքի (տեղից տղանքն Հայ-Բողոք
 վանաց մէջ) մասնկարծութեան կը
 դուռնին, և յայտ մտին համաժող
 Պաշտոն Հաւոր Միութեանը և հե
 Մկրտածնություն տարածել կ'աշխ
 տին Ամերիկայի Մկրտածն ընկերու
 թիւններէն վարձեալ հայ Միութեանը
 որք հազարաւորաւ են ի կէտիք փ
 շա, Պոլս, Ստամբուլ, և ի հարկ
 Սկարպիլի, Եւրոպայի ձեռք թերեւ ա
 դինքը ցարդ ոչինչ է. բայց հոն
 արմալը շատ մեծ է. բոլորքալան հ
 տարակրթեան համար։ Միութեան
 սկսած են իրենց գործերը վանքի Մկր
 տակնաց յարդիւնը։ Մկրտակա
 կ'աշխատանքն Միութեանը թէ, Բ
 զգրականութեան բոլոր աղանդներն
 նկատարար նուիրած գումարներն ի
 րենք Բողոքականութեան մէկ աղա
 դին միայն կը ծառայցնեն։ Հա
 կուի մ'է բրթած է ի մէջ ամերիկ
 Միութեանը և հայ Միութեանը
 Սուրբ կ'աշխատին համոզել ամերիկ
 Բողոքիւրդը թէ, Հայոց մէջ յաջող
 թեանք գործերն համար, հայ Մի
 նաբերք միայն պէտք են, որք Տ
 աղքէն ամեն տեղի կործնող դ
 տեն, և հետեւեալէս, ետ կանգն
 են ամերիկացի Միութեանը, որք Բ
 լրգեան ոչ լեզուն դիտեն, ոչ քաղ
 և ի դուր կը վառեն ամեն տարի լի
 բարոյ ամերիկեան տղանքը։ Ամեր
 կացի Միութեանքը այ կ'աշխատին
 իրենց կողմը չափել և կա՛մ Թուրքի
 յէ հետեւեալն հայ Միութեանը, հ
 ժողովոյ ամերիկացի հասարակութ
 թէ կրկնակարծութեան խտրել
 Թուրքիոյ քրիստոնեայ Բողոք
 դոց. թէ Բողոքականութեան Բիւր
 քայոյ վարդապետութիւնը այս ճա
 րով չեն կրնար մտնել արեւելեան
 կեդեցեաց մէջ, և թէ այս հայ Մի
 ւթեան, ոչպէս այ կրթութեան իրեն
 խախտ մէջ, Էրեբնց ցեղին բնատուր
 ւատարմութեամբն ու խաբէութեա
 ռածտայ մարդիկ են, որոց խաբ
 ւ հաւատ կարելին չեն ընծայել։ Մկր
 տակն կը գգան որ եթէ նորա
 ւատներ չունենան, իրենց ամալա
 պիտի կտրուին. ուստի, ըստ կար
 չիւղեցեալ նկարագրութիւններ
 դրին, հաւատարմութեան համար ամեր
 կացի հասարակութեան թէ Յորդո
 գեանը Պաշտոնին վաղաքր արժա
 վրայ փոխադրուած, և թէ Ս. Գր
 քը Լուստարայ հօտէն շատ մար
 ի նորոյ մկրտելու վրայ են, թէ
 ամերիկայի Բողոքիւրդը եթէ գիտն
 թէ եւս գրամով կ'էջ ղաւեանքն
 գործուիք մեր մէջ։

Բայց այս գաւեշաներու հետ գ
Թակղի-Թիւն աւ կը խառնուի Բ
քանակը կը գայԹակղին իրենց վ

դասակարգերը տարածաշրջան դասելով մի-
շարի հիմնական կետերու վրայ: Դ
նույնականացր կը գալիժակղին տեսն
վով թէ այս նորոշատաւ հայ Միւս
նարք մոխուանք. Յոյեղերէն աւելի
լեռանաք են, որոց հայախաւորը ւս
կաւորք թիչ ծիծաղեւ թիչ գալիժակղ
թիւն չէր պատահուած: Եւսկ Մկրտ
կանայց մէջ, լուռական տախտակ
ղը կը բարձիւ աւաղան մը, աւելի կ
նաւաղ, նման այս աւաղաներէն ու
հարուտաք շինել կուտան իրենց պ
տեղեկերու մէջ, աւուշ ջրոյ հուկ պ
հեղեց համար: Ախաւոր տաղան
կարելի է տեսնել Կետիկ վաշայի
կուսաւորուած տան մը մէջ, որոյ տ
թեկան վարձքն և կուհաւորման ծախ
վճարուած են ամսերկարան Մկրտա
քնելեղութեան մը կողմէ: Հնո, տ
ղանիս գլուխն, իրերե նոր իմն Յ
հաննէն Մկրտիչ, կանգնած է նախ
ժողովական հայ քարոյղի մը, որ
մերկիս թիւթայով Մկրտական Միւս
նարք եղած է: Եղելութիւնն եր
շարաթ լաւաւ տեղի կ'ունենայ,
Ինորի մկրտուելու համար կը ին
կայանան. . . Երկու հայ-բողոք
կան Պատուելիներ, Երկուքն
33-40 տարու, քարոյղի և թարգմ
նիչ ի Պաղլի-Հատիչ, որք ցարք Պր
Միսիննարաց դրամով կ'ապրէին, ք
կը թուի թէ այսուհետեւ Մկրտա
քնելութեան հաշուոյն պիտի ո
մեն: Այս Պատուելիք հաւատոյ դ
ւանութիւն մը կ'ընեն: Մտիկ քնե
սեւ 12 տարիէ հետեւ Մ. Կիլիք
գլխուն. վեց տարի իրերե ուսա
ւնաւորումը արածութեան: վեց տարի
սիրբեւ քարոյղի: Բայց այս բարբ
տակի աւաք միայն վերապահուած
ար Յիսուս Քրիստոս իմ կողմ աչք
քարայր, և ես տեսայ Պողոս Առաքե
լաւ. Հաստիքցիութ թաղթիւն. . . ք
գլուխն ու համար, ուր կ'ընէ. . .
եմ խիցան կ'աղաղակիք առ իւ. . .
գԲ. . . Դու պէ՛տք է նորէն մկր
տուիս: Եւ ես համոզուած եմ թէ
մասնակցութեան զլիտուութիւնն ու
գէ: Չկարծուի թէ չհաճու անկախ
թեմաք վկայի մկրտութիւն: (Այս բ
ցրտաւորութիւն աւերողէ եր կարծեմ
աՄՏ, ոչ, խիցան և որ դէպ լայս
ւաւաան կը մզէ կ'ըսու:

Թէ այս երեւոյ Պատուեալաց եր
տաճանամեջ Վարդաթխինն էր ա
զորմանալոյ թէ անդեղ օրումն է
րեւանախիյ յայնմ թխինն, ընթեր
շին կը մնայ դատել, Մեք պատ
թխել, կը շարունակենք պաղպղ
նիպէս ափնաւտն Բոզորքաղինն
Լուսաւորչակներն հաղորդեցի մ
Բարոններ կը արուն, հայերէն
թուրքերէն, Մկրտաւան Հայ-Մի
նարին և նորահաւառ Պատուեալին
կընթէ, իւր զոր Միտինարը կ'ընէ
դրանք մէյ, հարցումներ առ նորահա

տալս : Կէք հաւատա՞նք ի Յիսուս Քրիս-
կը հաւատաւս թէ՛ նա է միակ Քրիկը :
Եթէ է՛լ Պատուելիներն Արիւթիկէնը
դէհեղադրեմ իրենից : Կարճե՛նք :
Իբեր եղանակաւ մը չգիտա՞նք :
Գեղն Քրիստոսնեայ Եկեղեցւոյ մը :
Միսիոնարք մի աւ մի չուրին մէկը
պառեկեցնէ նորա հաւատները : Ի
մարմնով թրչած, այս Պատուելիե-
րն կ'ենքնադողդողալով : Ասա՞ր
մէկ արեղաբե տաք ջուր դրեաւծ
բայց երկար քարոզելի տալ հա՞ր-
ղած է Պատուելիներն իրենց նոր
հաւատին մէկ ամբապնդելու համ-
անգին : . . Վուրք պաղաւ է Կարծ
թէ Հոգին Սուրբն իրենց վրայ ի՞նչ
վրայ է, — թէն ոչինչ կ'երեւէ՝ ա-
նայիւրջ, — Պատուելիք բարդ մաք-
րը դողան, և կ'ընծայեն . . . մականութե-
ան յայկաջ տեսարան մը որ ի բար-
ձայն քրքիլ կը շարժէ բոլոր հանգ-
տեսներն Աստուծոյ մին, Լուսաւո-
րիսն, չլինարեւ Տալմբերէ, կ'իյնէ ե-
րես կ'ընէ : Ձգն, ճոր ճոր տե-
Մկրտակա՛նք, Քրիստոսնեութեան
ընշանթի՛ւնն է կ'աղաղակէ, ներկ-
եցած մամսնութեան հաւանութեան
ժամանակով

Յեղորդէ կիրակին, Լանկայի ժ-
վարանին չայ քարոշին ազգու ք-
մը կուտայ կրկնակրօնէան վը-
ջոր կը ջանկայնէ իւր աստուածա-
նայան բարբ ցգործեմք: Հա-
րէն դիմացի կիրակին ալ Մկրտ-
Մարիանայ, ըստ սովորութիւն-
կամ կրօնութիւնը կը հարուածէ,
տասկանելով իւր Լանկայի պա-
նակցին, որուն ունիքքիւր եղած է
Հիւր մէջ բաժնուած տուն մը կ-
գուն չի կրնար մնայ: Բնական
Բնօրբակութիւնը, այսպէս բաժ-
նեալ, կորածած ինի նորահաւա-
որայաւ կարողութիւնը: Պապակ-
թիւնը, բաժնուտագէտ, չունի այն
նշքընի բաժնուտմեք: Իւր ըրտի-
կը հպտտակէ միակ կամքի մը: Հ-
մանակ չէ ուրեմն որ Պապակ-
թիւնը իւր զինօրբակութիւնը
բաշտօն թնայն որ հանգիւնտայ
յատասանեայ եկեղեցւոյն դէմ:

ՌՈՒՌԻԱ. Մարտ 3ին, 23րդ
 րեքաման էր Գերեզդ Աղառազ
 թեան ի Ռուսիա: Բայց Ալեքսան
 Կայսեր Կառավարութիւնը ինամ
 րաւ որ այս մեծ տարեգրած չտօ
 երկրէն մէջ: Այս միակ իրորոյ
 հարկէն է մտադրել թէ՛ Որպիս
 տաշխական ուղղութեան մը կը
 տեսնէ այժմ Ռուսիոյ Կառավար
 ութիւնը: Ո՛րքայի շքեր Տանդէանը
 ինեցեան 1883 մայիսին, Ալեքսան

Կայսեր թագադրութեան առթիւ, երբ
Հայերի հալածանքու հաշիւարոյթ ար-
տեսաւ ընդ հասնուր ուրախութեան ցոյ-
ցեցովս ։ Կէհագաբախ տօնն էր այս
Բայց Գերեաց Ազատագրութիւնն ա-
ռիւղողութեան տօնն է ։ Արդի Կայսեր
հաշիւարոյթաւ Հօր Իւքարն, ։ Դրով 20
միլիոն Գերեաց Ազատագրութիւնը
հաշիւէր, Ռուսիոյ պատմութեան ա-
մենն փարոյնն էրեքն մին լը կարգէ
Բայց դէք էնի արեւ Կառավարութիւնը
կ'ուզէ մոռցնել տալ ։ Ղի իր կամեց
Այեքսանդր Բ. յիսպակէ էր աշտատկա-
նութեան ծագումն մէյ այնչափ լաւա-
քեթիւով ։ Արդի Կառավարութիւնը նա-
խամեծ ար պիտի համարէր Ռուսիոյ պատ-
մութենէն ջնջել բառնուր Այեքսանդր
Բ. Կայսեր իշխանութեան 26 տարինեւ
Երեկոյն ժողովութեան տասնմեկ այն-
կէտէ ուր ժողովմ էր զայն ներդուր Կայս-
րը, քան 1860 թուականէն մինչեւ 1870
Ռուսիոյ մէյ կատարուած բարեփոխ-
ութեանը շարունակել ։ Այսորմէն
արամագրութիւններ ունեցող Կառա-
վարութիւնն էր չէր կրնար համութեամբ
տեսնել 1861 յարտ 3 ր մեծ թուականի
քանն հաշիւատար ։

ԿԻՆ ԲԻԹՈՒՆԵՐԻՆ Ի Ռուսիս շատ կը
քաջայտերևին: Բազմաքանակ մէջ, զիւրոյ
թիւը մէջ է պատմաբանք մը ան զանա-
բոլորու ծառայութիւնք բարձրածայ-
կը հշտակութիւն: Արկիւանց ի պարօցներու
մէջ է, և ընդհանրապէս իրական հաս-
տատուական մէջ, անոց բաշխակա-
ն ծառայութիւնք շատ կը զննահատուի
Ռուսիս իր բոկիչներ ժառ քառած
միշտու իսկ ի Հնդկաստան, ուր ժառ-
մէտական աղբաբանութիւնք շատ կ'ա-
խորժէ անոնցմէ, և Անգլիացիք ի իսկ ա-
նոց ծառայութեան կը դիմեն: Ուստի
կ'աշխատեն աւելցնել Բերեքազարիկի
Թշխական շնեմարանին իրական բառ-
ներն հաստիչները, թէ՛ Բողոքորայն
թէ՛ քաղաքային և թէ՛ պետական հա-
ստիչներով:

ԵԿԵՂՏՈՍ. Թաշնն Գա հրէի Թըշ
 թախիղը կ'իմաստ թէ ֆրանսական կա
 ռալիստութիւնն իր քահնրէն գործա
 կալին հնծայած է՝ ազգուպէս ոյ
 տալ Մուխթար փաշայի ծրագրոյն
 կերակուծիւթին եգիպտական
 զին, որպէս զի Անգլիացիք պատա
 ւորին օր առաջ ելնել Եգիպտոսն
 կը լախցոյն թէ, կ'ըտէ Թղթախիղը
 ծրարաստի այս միջոտուծին չկատ
 Ե. Դրան ե Անգլիոյ շերքաշնակ Վօր
 ծողութեան։—Բայց միս կողմէ, Անգ
 լիս ցարդ ընդունած չէ Մուխթար
 փաշային ծրագիրը։

[illegible]

ԱՔԱՌՐԱԿԱՆԻ ՄԸ ՄԱՀՆ

ԵՍԵԲԵՐ

(մատնոք)

Յարազուհե բամբի կռ լիսար անտառի
մեջ, Դաստեր անեղանք, կերեւելի սպի
նակ առնորթակ երեւանով: Սառցային է
ներք անպուր թխեր ձիւնապատ էր համակ,
ձիւնէ արդէն կը վազուց ծածկեր էր լինէր
կրկն բարձրաբերձեր ծառերու կատարներն
սպիտակէր որ տառնանները հանապաղէն ա
նցապէս, միջոցին կը զարկէր ինչ նոցա ձիւնը ջարդ
համկը տեղերը անպակն հատիկներով: Յար
անդ որ 200ֆ քայլը կը գտնուէր, ևս աւել
կը քառասունը: Ելալուստին աղբալանը
ձիւնաթափող ձիւնզարկներու գոռոյի գին ոչ ա
նց կերեւեէր ևն նոցա գոյուցիւնը կարելի է
համարել միայն ձիւնախի քրտնակներ
հայտնաւոր ծախիւն որ խաղիկներու եղբի
ներէն որոյ միայն կը բարձրաձայն յարակին
ձաւարը կը ձնէր մամն ինչ, Բաւրը, ծառը
հանգիստ թափ խելը: Դա ասպիւղի կը դարձ
ներէն օդէն և աստ ընկալն ապրողիկի գաւա
թաւորիկ:

Սակաւաւսիկ մտորիկ խղիկի մը մէջ կ
ըր յորիւրէ: ցոլ բուն, ի՛նչ և կրակը կը վառ
բարձրաքար մը ան աղբաւ թնամներէ, որ կ
աղկալանար մի ձեւերունէն, որոյ ներքէ և թնա
ներէն, սեղող ու կուռ գետնազուռ էին մը
կը թնամներէս արմը մէջ, իրենց կենսակց ու
նենակցող պատմաններ, որոց արտաքին

արեւելու արտաշնչութեամբ. միշտ լի
յարար խելիքի որով Մանուկ, որ հասիկ է
գտար կ'ելնէր երդ Մանուկ, իւր հասիկ հո-
նը ծաւառէր խղիկի ներսը. Պատեւրու
բնակած ծածկաւ կ'երեւէին իրային զ
զանակն կամ իրենով, որ ցրտով ինչն և խ-
նաւով ինչ կ'արտաշնչէին. Ամենքը փ-
թուած մեշտամեշտութեամբ մը և կուշ-
տետեր էին կապի չափը. իսկ Ներսէս
պաշտած սենիկ մը սկսիկէն իր հոտած
միշտ, յորմէնեւ ստակի յօդացաւր տաս-
կապէն իր աստիճըր զայն Նոյնի թուս էր
միայն փոքրիկի մեծիւնին և կովորէր. Ե-
ւ տարաւեւոր միաստով ծերակի խոր է-
ռաշնեւորմ. կը լրջովէին այդ լուսմէի
Փորքի գանկիւրի ետին մաք էր և
զլուսող կանխիկ հաղիւ ծալ պէրձ-
կէր. Կանխիկը փայրիկեակուն կ'երկր-
քաջաւորէր և լուստուր տարաւոր
կըտր կորուտ մահճակուն մը որը լրջով
մտիկ ճնշգրտեւորմ մը փաթ թուած էր
կը կ'երեւէր հոյ և լուս մարտին մը գ-
րաւած, ու սեւակաւը դէմքով աւ լրջը
տոյ. Հիւանդ օտարակուն մ'էր նա. Ա-
գաւորակի ետին տէրի և ցուրտ էր. Ի-
րակի տարուկ իւնը չէր թարմանցէր ա-
նար. Ժամանակ որ այս ցանկորով ինչ-
էր պահպանէր հիւանդը. Բնադարմիկ
մեւեւէն իսկ այժմ միայն իրականութիւն
մը կ'եւն. թափանցումը և կը թաղեալա-
կը խաւարել Ամէն ինչ խնամութեւն
ցրտով ինչ կ'արտաշնչէր. Հիւանդն անչա-
կը մնար միշտ. այնպէս որ կարեւոր տ-
նութիւնը չէր գտար մեծ. միջոցաւ խ-
մբ միմեկը նկր ճնտան ընտարանի

բաժանվում են հանդարտաբար, երեւ
կալածուհու ճակատահին եւ փոքր
ճարպ աւելցնող ճակո՛ւղի մեջ։ Դանիթ
բացարձակացաւ յայժմանակ։ — Ինչ
լաւ է, փրկեցի ինչեւեղան, Լոյսը լուս-
նդէ յոյզս դուրսին, նորա ճորտն ալ-
նստաւոր կիսաշէնքն, տոնքն, լայն եւ
մարկ նստն հաւաքէ ճակաւոր, ասորժամ
յիստակաւառն մարդի որք ո՛ւնեւուն
ձգուած էին, ու ի՛նչուսէ շրջեցեր։
Կուսիցի չշխտեմն էին ժր տեղակի էր
աստակաւ եւ ինեասորիկ ինչ շէնք
նստաւ։ Ասած նա փոքր, ինչ կը յըմաւ
ինչ այժմ է, արդէն քանի մ'օրէն է կը
կուցի կը ժառայեր, առած ա հոգ հոգ
շնարագլուխեան աստիճան, ինչ այժմ
չունիւ կործան։ Ծանախ ժառայէր
կենթարկուէ, եւ օշինք հո խոցեր յայ
մէն եւ հրաւոր, բաց չէր տարեր, ժառա
ջութեան մէջ չէր լինար եւ կործան
կատեա՛մ մ'իսկ իտար իտար մտած մնջէ
մարտէ հաւառ ոգեկալոր։

Իրկեցան ինչեւեղան, ինչուսէ, սե-
ղային վիճակի մէջ, սկսաւ տեղեղն ու
ռուստեղն եւ այս աստակաւ քրտուի
չէր գգար — ինչուսէ լաւ է, կ'սկսէ նա
ստիճուն երբ ցուրտն աւելի եւ աւելի
կը թափանջէր, եւ երբ ինչեղ եղաւ ի
ստակաւան։ Եւ չուէ եկաւ եւ բա-
լիւր խոյր ու սեւ աշերն, որ լի էին ս-
տու՛թեանք, բաց, այս աստակաւ նա յա-
լու՛թեանք եւ փայլեցին հրային վերթի
ըււ՛թեանքով։ Զինա թնաւ չէր տեսներ խ-
ւ եւ բոլորովին օրելի տեսարան մ'էր,
այստեղի իր աւա՛մ, քրայի՛ն անյա-
նալի անյա՛նալի անյա՛նալի անյա՛նալի

որովոր գէթ ի՞նչ տեսարան... Եւ կը
նկոխ Զուգեղանի փորձելի զայապնեմերէ
հանրոյ յառափողից... Եւ յիշատակ
զգեմաներ, ահա վերանց երկնաշրջոյ
բառներն, ահա կայաւոր օձայտալսող
տուն, որ կը մտնէ կամուրջի կամարն
մերթէ հապա՛, այնժաման ուրիշը
անհոյճ, և որպիսի տակնադարար կանա
թիւն Ամեն ինչ չըբայտառուած է պշ
գող, թէ՛ տուններն և թէ՛ հրեամանի
Փողոցը ի՞նչ ցնծալիս աղափայլելով...
Խաղէր զդռները թէ՛ ինչեւ գեթ ինչ
ծածանիկ ամուսները։ Իր տնտեսին մ
խաղաղ ի՞նչ տարածադրում տարւոյ, Զուգ
էրափայտելու գգեսաններն, կանաճը լ
զայապնեմերէն կայաւորած ոսկի շրժա
մասկինները, յարեւոյ պարթաւները։ Որ
զոյնագրելի ամուսն Գործարարներու կ
է այս օրոք վերկ կը ծածանի զբառ
ԱՇԽԵՆՍԻՍԻՒՄԻՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱԿԱՆՈՒ
վերնաշրջով, Եւ աղաճումը ինքնան ձայ
նիւնացնէ օդը։ Իսկ արեւոյցն և
ծածանացալից արեւոյցն կը տարցն
փողոցն և կամուրջն և հրեարանոցն և
ցերեւեղոյն յողորմեան շրժագետն և
կը կը աղաղակ և ձերք կը մտնէ այս
բն մէջ։ Մարդ մը կը ձառապատէ և
Ամեն ինչ լսել իսկոյն։ Լիւսանալ
կամ տնէն ինքով իստաւ։ Կայ ը
քրտապիկ օդը կը թափանցէր իրար
միջը։ Կանխեմք յանկարծ, բոցափառ
Ի՞նչ է այս... Փարիկի փողոցներ
տարիկ Նոտա-Գոսի, Եղիսեան Դուշ
Մանուկտա՛... միկն գոհնեմերն արա
կանքիկն մարդիկ, մարդիկ որ զոյն
գող

իւնքը եւն վառողի մութիւն չորս
կօրն ցրուեցան, մասն հանրակա-
մքն է լինելեան իրենց բնակարան
Աստ կը տեսնուի հրդեհի դառն
թխապարփ ընկերք խնայել յնորա-
դեհեցողի, առկ կը լաւի թխաածխ
ճորդակապի խաւ թրիւններու սր-
բուն, նա լսեց խնկեմանք վիրաւ-
րունիքի մը, որ նոյն իսկ պահուս բա-
բրէն յոսւ կ'ստանայ այն փորձեմն։
Եղիկին մէջ բուռեցաւ հտառի մը մ-
ծերութիւն եւ որ կը հնկեմ
Վերապա՛հ, արտապեց մին՝ զ-
րամ ու կատաղի, յաւառնի մըն։ Հ-
հառեա՛նք, գոցեց պատասխանաւոր
Տափաթի լսելի եւ թնդիւնն, խորտ-
ծանով բուրբիւր։
Յուրուն էր որ այսպէս հրապնի-
ռածի՛ ծայիի պէս բարձր թնդեց
թնդ պիտիւք մերձ ի լաւ վաղարունի
նորէն տեսաւ իւր սառն սենեկի
մեջէն զարուհ։ Ինչպէս որ թիթի-
կեմն զարուհ պտղ առաջինն է ետ կը
նորեպէս է նորա վարքն ետ կը մղ-
կը խորտազուրկ անգեպի յիշատակ
մէջ։ Եւ, կը նկարուի նորա առաջ
բայի լինի իւր ծովամանկ ախրներով
առաջ փրկուել կը պտղայ չորեհաւի-
ներու տակ։ Վերեւի հետաւոր
կապուել։ օրը տար է ու հեշտարան
բէնք բեշ, օրհնեալ Չուրիւրի,
է՛նդը արարեալ։ Ա՛հա է ձիթեկ-
գաղթականներու տալովն է յուրեմն
ըլով... ա՛հա՛ կը տեսնուի անքննի
գործերով լե՛րի լեցուն։ սուրբն

[illegible]

